

מעמד הבדיאור מערב, מעמד דהיא עתה

לאחר שמשרד הבריאות סירב להשתתף בכינוס פייגוע להשתתף בכינוס פייגוע שיעלו לסקן את תושבי אזור ערד, גויסו במקומו מזמחים חיצוניים

עמיר בורזוד

גנת הסניכה, החלטת לכניס פייגוע כרייה באזור דומה שיאפשר להכריע האם ומה נפלט מהמשרד יתנגד גם לכינוס הפייגוע.

לפני כמה חודשים החלטת לכניס פייגוע שיעלו לסקן את תושבי אזור ערד של המועצה הארצית לתכנון ולכניסה, ובראש הוועדה של המועצה הארצית לתכנון וממשל הפנים, בנימין שוויץ. המחלוקת סביב הפורקט רבות כל כך, שאפילו סניכ סוכסם הדין יש מחלוקת, ראש שירותי הבריאות במשרד הבריאות, פרופ' איתמר גרונט, טוען שדברים שאמרו בדין סולפו במסמך בעקבות כך הוא אף שלח מכתב לשוויץ, ובו הבדיר שעמדת המשרד נותרה על כנה.

כעת מתברר שבמקומה אותה פרשה הריעה שוויץ כי החתמה, בהתייעצות עם משרד ראש הממשלה, לעקוף את משרד הבריאות. "צראה כי כרגע לא יהיה משרד הבריאות שותף למחלה לפיכך איני מציעה כי יכניס ההחלטות לפייגוע היה באחריות לשכת התכנון המחוזית בשיתוף עם משרד האגף-גיה המלים, המשרד להגנת הסניכה ויועצים חיצוניים מתחום בריאות הציבור", כתבה לגרונט.

יו"ד מפלגת העבודה שלי יחימוביץ', שפנתה בנושא למנכ"ל משרד הבריאות וביקשה שימנע את המחלה, טוענת ש"אישור הגיבוי כמוהו כאישור ניסוי בבני אדם". בלמים האחרונים פנו תושבי האזור, באמצעות עו"ד אפי מייכאלי, לשוויץ ודרשו כי תבטל את החלטה, "משום שחינה פגומה, בלתי סבירה וסותרת כללי מינהל תקי". ממשרד הפנים נמסר: "טרם החלט על רדת קידום הפייגוע לכרייה בשדה ברדי".

מה עושים כשמושר הבריאות מפריע לתוכנית של משרד ראש הממשלה לקדם פרויקט שנוי במחלוקת סביבתית ובריאותית? מחליטים אותו במזמחים אורחיים פרי טיפוס. זה הפתרון שהנו במינהל התכנון כשהתברר שמשרד הבריאות מונע פייגוע שייכנס הוא הפעלת מכרה פוס-פשים שנוי במחלוקת, שמהם ניתן באופן עקרוני להפיק גם אורניום, יספן את התושבים באזור ערד.

בשנים האחרונות התפתחה מחלוקת קשה סביב התוכנית של חברת רותם אמפטי, מקבוצת החברה לישראל שבשליטת משפחת עופר. להקים מכרה פוספטים חדש באזור שנקרא שדה ברדי. בעוד התושבים, שנתמכים בחוות דעת של מומחים, סוגרים את הקמת המכרה תגרום לזיהום באזור ותביא להגדלת היקף התחלואה והתמותה באזור, החברה מציגה חוות דעת של מומחים משעמה, ולפיהן אין סכנה בריאותית בהפעלת המכרה. כפי שנתחשף ב"דיועות אחרונות", אל התנגדות התושבים הצטרף בשלב מסוים משרד הבריאות.

אלא שאז נכנס לתמונה משרד ראש הממשלה. הפוספטים עשירים באופן טבעי בחומרים רדיואקטיביים, ומחקרים שכוו צעו בעבר העלו כי כמידת הצורך ניתן להפיק מהם גם אורניום. מאז הופעלו להצים להביא לאישור הפרויקט, כולל דיווח מיוחד שהוזמן לפי דרישת משרד ראש הממשלה מתבר צוות לכתיבות גרעינית בוועדה לאנרגיה אטומית. כסופו של דבר, לאור התנגדות משרד הבריאות והמשרד לה-